

Sygn. akt II C 1817/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodniczący SSO Adam Kmiecik

Protokolant Monika Bartos

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2015 roku w Łodzi

sprawy z powództwa A. F., B. F.

przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Oddała powództwo;
2. Nie obciąża powodów pozostałą częścią opłaty sądowej od pozwu;
3. Zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt II C 1817/14

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko (...) Bank (...) w W., który wpłynął do Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 12 grudnia 2014 roku powodowie : A. F. i B. F. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank (...)(...) z dnia 4 listopada 2013 r. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem referendarza sądowego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie o sygn. akt II 1 Co 9670/13 oraz zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu strona powodowa zakwestionowała istnienie obowiązku stwierdzonego powyższym tytułem, wskazując, iż w dniu 16 listopada 2009 r. A. F. i B. F. złożyli oświadczenia o udzieleniu poręczenia ogólnego, które dotyczyło kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego (umowa kredytowa nr (...), pierwotny nr: (...)) zawartej w dn. 16.11.2009r. przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. W treści oświadczeń wskazane zostało, iż poręczenie ma charakter czasowy i obowiązuje „do czasu ustanowienia zabezpieczeń w/w kredytu”. Takie też były ustalenia między bankiem a poręczycielami. Zaś zgodnie z postanowieniami umowy kredytowej nr (...) (pierwotny nr: (...)) z dn. 16.11.2009 r. zabezpieczenie kredytu (§ 27 pkt 1) miało polegać na: ustanowieniu hipotek kaucyjnych na określonych w umowie nieruchomościach, tj. hipoteki kaucyjnej łącznej do kwoty 2.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) opisaney w KW o nr (...), (...), (...), hipoteki kaucyjnej do kwoty 1.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) opisaney w KW o nr (...), przelewem wierzytelności z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości, na złożeniu przez powodów w/w oświadczenia o udzieleniu poręczenia ogólnego, oraz złożeniu przez (...) Sp. z o.o. (kredytobiorcę) oraz poręczycieli cywilnych oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Ustanowione zostały wszystkie przewidziane w umowie kredytu zabezpieczenia.

Obowiązek stwierdzony przedmiotowym tytułem wykonalności nigdy nie powstał w związku z faktem wygaśnięcia udzielonego przez powodów poręczenia ogólnego przed datą wymagalności roszczeń wierzyciela przeciwko (...) Sp. z o.o. Nie istniał także w chwili wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego (pozew k. 2-4).

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 lutego 2015 roku strona pozwana (...) Bank (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, argumentując, iż umowa kredytowa przewidywała cztery zabezpieczenia, zaś jednym z nich było poręczenie ogólne powodów. Powodowie wielokrotnie pisemnie potwierdzali przyjęcie na siebie obowiązków poręczyciela. W oświadczeniach z dnia 15 listopada 2010 roku oraz z dnia 27 stycznia 2012 roku określali siebie jako poręczycieli i wyrazili zgodę na określone zmiany w treści umowy kredytowej, której realizacja objęta była poręczeniem. Jako poręczyciele występowali w oświadczeniach o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, składanych w związku z kolejnymi aneksami do umowy kredytowej (przedłużającymi okres kredytowania). Wobec powyższego, w ocenie pozwanego, zarówno bank jak i powodowie mieli wolę przyjęcia przez powodów odpowiedzialności na podstawie poręczenia (odpowiedź na pozew k. 46-48).

Postanowieniem wydanym w dniu 17 lipca 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi zabezpieczył powództwo poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powodom A. F. i B. F. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi T. G. w sprawie o sygn. akt Km 469/14 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (postanowienie k. 183-185).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 listopada 2009 r. została zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. w Ł. a pozwanym Bankiem umowa nr (...) kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z limitem w wysokości 3.000.000 zł .

Zgodnie z postanowieniami § 27 pkt 1 umowy zabezpieczenie spłaty wierzytelności (...) S.A. miało polegać na: ustanowieniu hipotek kaucyjnych na określonych w umowie nieruchomościach, tj. hipoteki kaucyjnej łącznej do kwoty 2.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) opisanej w KW o nr (...), (...), (...), hipoteki kaucyjnej do kwoty 1.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) opisanej w KW o nr (...), przelewie wierzytelności z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości, poręczenie cywilne A. F., poręczenie cywilne B. F. oraz złożeniu przez (...) Sp. z o.o. oraz poręczycieli oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

W imieniu (...) Sp. z o.o. umowę podpisał ówczesny Prezes jej zarządu – powód A. F. (umowa k. 7-19).

W dniu 16 listopada 2009 r. powodowie złożyli oświadczenia o udzieleniu poręczenia ogólnego, w postaci solidarnego poręczenia za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z tytułu kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego umowy kredytowej nr (...) z dnia w kwocie 3.000.000 zł, na wypadek gdyby dłużnik nie wykonał tych zobowiązań (pkt 1). W treści oświadczenia wskazane zostało, że poręczenie obejmuje zobowiązania wymienione w pkt 1 tytułu istniejące w chwili udzielenia poręczenia oraz mogące powstać w przyszłości, w szczególności odsetki oraz poniesione przez (...) S.A. koszty postępowań sądowych oraz egzekucyjnych i obowiązuje do czasu ustanowienia zabezpieczeń przedmiotowego kredytu (oświadczenia k. 5-6).

Oświadczenie tego rodzaju było potrzebne do uruchomienia środków z kredytu. Powód nigdy nie zgłaszał zastrzeżeń co do treści umowy ani innych dokumentów z nią związanych (zeznania M. G. – protokół rozprawy z 18.09.2015 r. 00:10:23).

Powyższa umowa funkcjonowała przez wiele lat, zmianie ulegały sublimity kredytowe bądź cele, na jakie były przeznaczane uzyskane środki. Wobec czego pomiędzy (...) Sp. z o.o. w Ł. a pozwanym Bankiem były zawierane aneksy do umowy kredytowej z dnia 16.11.2009 r. , między innymi wydłużające jej obowiązywanie (zeznania powoda k. 164v.-165v., zeznania P. J. – protokół rozprawy z 18.09.2015 r. – 00:38:19)

W szczególności, w dniu 15.11.2010 r. został zawarty pomiędzy (...) Sp. z o.o. w Ł. a pozwanym Bankiem Aneks (...) do umowy kredytowej nr (...) z dnia 16.11.2009 r., zgodnie z postanowieniami którego pozwany bank udzielił kredytobiorcy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 3.000.000 zł.

Następnie w dniu 27.01.2012r. został zawarty kolejny Aneks nr (...) do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego nr (...) z dnia 16.11.2009r., zgodnie z postanowieniami którego pozwany bank udzielił kredytobiorcy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 2.894.000 zł.

W dniu 15.11.2010r. powodowie złożyli oświadczenie, iż jako poręczyciele za zobowiązania (...) Sp. z o.o. wynikające z umowy kredytu z dnia 16.11.2009r. wyrażają zgodę na przedłużenie limitu i zmianę jego sublimitów zgodnie z Aneksem (...). Następnie w dniu 27.01.2012r. powódka złożyła oświadczenie o wyrażeniu zgody na przedłużenie limitu i zmianę jego sublimitów zgodnie z Aneksem (...). Ponadto w dniach 16.11.2009r., 15.11.2010r. oraz 31.10.2011r. powodowie złożyli oświadczenia o poddaniu się egzekucji dla świadczeń pieniężnych, zaś w dniu 27.01.2012r. oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

(aneks (...), k. 180-130, aneks (...), k. 86-100, oświadczenia, k. 75-85)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi T. G. prowadzi, na podstawie tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 04.11.2013r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 25.11.2013r., sygn. akt II 1 Co 9670/13, postępowanie egzekucyjne (o sygn. akt Km 469/14) z wniosku pozwanego Banku przeciwko powodom. Pismami z dnia 11 maja 2015 r. wezwał on powodów do zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania kwoty 2.730.086,79 zł tytułem należności głównej, kwoty 667.357 zł tytułem zaległych odsetek oraz kosztów postępowania egzekucyjnego, z zastrzeżeniem, że w przypadku niezapłacenia należności w zakreślonym terminie, zostanie ona ściągnięta z majątku ruchomego i wierzytelności (zawiadomienie o wszczęciu, k. 20, wezwania do zapłaty, k. 173-174).

Powodowie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, ponadto zamieszkuje z nimi pięcioro dzieci, w tym jedno niepełnoletnie. Powód otrzymuje wynagrodzenie za pracę w wysokości około 7.500 zł miesięcznie, a powódka – średnio 2.650 zł miesięcznie. Dwoje dorosłych dzieci pracuje na podstawie umowy zlecenia, otrzymują okresowo wynagrodzenie w kwotach 3500 i 2500 zł. Oszczędności rodziny wynoszą 4.150 zł, a wartość posiadanych przez powodów wartościowych przedmiotów oscyluje wokół kwoty 15.000 zł. Stałe koszty utrzymania rodziny wynoszą 9.500 zł miesięcznie, koszty leczenia – około 800 zł. Powodowie posiadają zobowiązania finansowe w formie kredytu hipotecznego na kwotę 643.609 CHF (oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach i źródłach utrzymania k. 32-36).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie powołanych dowodów.

Zeznania powoda, w których przekonywał, że podczas pertraktacji przed zawarciem umowy kredytu zostało ustalone, że poręczenia osobiste powodów mają charakter czasowy i wygasają z chwilą ujawnienia hipotek w księgach wieczystych nieruchomości, nie dają pogodzić się z zeznaniami pracowników banku – M. G. i P. J..

Nawet gdyby uznać – jak postulował pełnomocnik powodów – że świadkowie zostali przygotowani do zeznawania przez pełnomocnika pozwanego banku, to i tak analiza treści umowy, jej literalnego brzmienia bez potrzeby sięgania do wykładni innej niż językowa, nie pozwala na przyjęcie interpretacji prezentowanej przez powodów za trafną.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Podstawą powództwa w niniejszej sprawie jest art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z jego treścią dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia precyzy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w

szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu.

W przedmiotowej sprawie tytułem wykonawczym, o pozbawienie wykonalności którego powodowie wnoszą jest bankowy tytuł egzekucyjny z 4 listopada 2013r. zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie o sygn. akt II 1 Co 9670/13.

Jako podstawę faktyczną swojego żądania powodowie wskazali wygaśnięcie zobowiązania wynikającego z poręczenia udzielonego przez powodów w dniu 16 listopada 2009 r. przed datą wymagalności roszczeń wierzyciela przeciwko (...) Sp. z o.o . a tym samym nieistnienia obowiązku stwierdzonego przedmiotowym tytułem wykonawczym w dacie jego wystawienia.

Argumentacji strony powodowej nie sposób podzielić w świetle zgromadzonego materiału dowodowego.

Oświadczenia o udzieleniu poręczenia ogólnego złożonych przez powodów w dniu 26 listopada 2009 roku w związku z zawarciem z pozwanym bankiem umowy kredytu nr (...), należy interpretować w powiązaniu z treścią przedmiotowej umowy kredytu , do której wprost się odnoszą. Te zaś nie pozostawiają wątpliwości, że jednym z

W ocenie Sądu , sformułowanie „do czasu ustanowienia zabezpieczeń w/w kredytu” , skoro nie precyzuje , o które zabezpieczenia chodzi, należy interpretować jako wszystkie ustanowione przedmiotową umową zabezpieczenia umowy, wymienione w jej § 27 , a więc :

- ustanowienie hipoteki kaucyjnej łącznej do kwoty 2.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) opisanej w KW o nr (...), (...), (...),
- ustanowienie hipoteki kaucyjnej do kwoty 1.300.000 zł na nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) opisanej w KW o nr (...),
- przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości,
- poręczenie cywilne A. F.,
- poręczenie cywilne B. F.
- złożenie przez (...) Sp. z o.o. oraz poręczycieli oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Analizowany zapis nie uprawnia do wnioskowania, że poręczenie wygasło w razie ustanowienia tylko wyłącznie hipotek, co podnosili powodowie w toku procesu.

Można kwestionować logiczność takiej klauzuli w sytuacji gdy w umowie niejako zdublowano zabezpieczenia w postaci poręczeń cywilnych powodów , ale nie zmienia to faktu, że pozwany bank był uprawniony do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego i wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko A. F. i B. F. jako poręczycielom.

Znamienne jest to, że powodowie do momentu wystąpienia z niniejszym powództwem, nie kwestionowali przedmiotowego zapisu , co więcej – jako poręczyciele podpisywali kolejne aneksy do umowy kredytowej i oświadczenie o poddaniu się egzekucji , co oznacza, że byli w pełni świadomi ciężącego na nich solidarnie zobowiązania z poręczenia , a przecież w datach podpisywania aneksów hipoteki były już ujawnione w księgach wieczystych obciążonych nieruchomości. Składając podpisy pod ww. oświadczeniami, powodowi wyrażali wolę przyjęcia solidarnej odpowiedzialności jako poręczyciele. Brak jest dowodów na okoliczność, że zakres tej odpowiedzialności została jakkolwiek sposób ograniczony w toku obowiązywania umowy kredytowej z 16.11.2009 r.

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd nie obciążył powodów obowiązkiem zapłaty pozostałej części opłaty od pozwu, tj. kwoty 95.000 zł , na zasadzie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych . Mimo stosunkowo wysokich dochodów, powodowie posiadają wysokie zobowiązania finansowe. Wobec tego , Sąd uznał, że poniesienie części opłaty , która jest prawie wysokością maksymalną, będzie stanowić dla powodów nadmierne obciążenie.